

595.

На основу члана 64 став 2 тачка 2, а у вези са чланом 58 Закона о превозу у међународном друмском саобраћају („Службени лист СФРЈ”, бр 41/80 и 33/87), на основу сагласности надлежних републичких и покрајинских органа, Савезно извршно веће доноси

ОДЛУКУ

О ИЗМЕНИ ОДЛУКЕ О ВИСИНИ НАКНАДЕ ЗА ПУТЕВЕ ЗА МОТОРНА И ПРИКЉУЧНА ВОЗИЛА АУСТРИЈСКЕ РЕГИСТРАЦИЈЕ КОЈИМА СЕ ВРШИ ПРЕВОЗ РОБЕ НА ТЕРИТОРИЈИ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

1 У Одлуци о висини накнаде за путеве за моторна и прикључна возила аустријске регистрације којима се врши превоз робе на територији Социјалистичке Федеративне Републике Југославије („Службени лист СФРЈ”, бр 25/81, 6/83 и 21/84) тачка 2 мења се и гласи

„2 Изузетно од одредбе тачке 1 ове одлуке, накнада за путеве може се платити у паушалном износу који за сваки започети календарски месец износи, и то

- 1) за прикључна возила до осам тона носивости – 130 шилинга по тони носивости,
- 2) за прикључна возила преко осам тона носивости – 260 шилинга по тони носивости,
- 3) за остала возила до осам тона носивости – 150 шилинга по тони носивости
- 4) за остала возила преко осам тона носивости – 300 шилинга по тони носивости ”

2 Ова одлука ступа на снагу тридесетог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ”

Е п бр 345
15 јуна 1989 године
Београд

Савезно извршно веће

Председник,
Анте Марковић, с р

596.

На основу члана 10 став 1 Закона о прелажењу државне границе и кретању у граничном појасу („Службени лист СФРЈ”, бр 34/79, 56/80 и 53/85), Савезно извршно веће доноси

РЕШЕЊЕ

О ОДРЕЂИВАЊУ СЕЗОНСКИХ ГРАНИЧНИХ ПРЕЛАЗА ЗА МЕЂУНАРОДНИ ПОМОРСКИ САОБРАЋАЈ

1 За прелажење државне границе одређују се сезонски гранични прелази за међународни саобраћај Изола, Новиград, Комижа, Убли и Будва

2 Гранични прелази из тачке 1 овог решења радиће од 22 јуна до 30 септембра 1989 године

3 Ово решење ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу СФРЈ”

Е п бр 344
22 јуна 1989 године
Београд

Савезно извршно веће

Председник,
Анте Марковић, с р

597.

На основу члана 81 Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр 37/88), а по прибављеном мишљењу Савезног секретаријата за привреду и Савезног секретаријата за унутрашње послове, директор Савезног завода за стандардизацију прописује

ПРАВИЛНИК

О ТЕХНИЧКИМ НОРМАТИВИМА ЗА СИСТЕМЕ ЗА ВЕНТИЛАЦИЈУ ИЛИ КЛИМАТИЗАЦИЈУ

Члан 1

Овим правилником одређују се технички нормативи који морају бити испуњени при изградњи система за вентилацију или климатизацију просторија

Одредбе овог правилника не примењују се на системе за вентилацију у рудничким јамама и на системе за локално одсисавање запаљивих гасова, пара запаљивих течности и запаљиве прашине који се са машина и уређаја у производним процесима одводе на даљу технолошку обраду (кондензација, филтрација, адсорпција и сл)

Члан 2

Наведени изрази, у смислу овог правилника, имају следећа значења

- 1) канал за ваздух је канал којим се у просторију доводи обрађени ваздух или се из просторије одводи загађени ваздух,
- 2) клапна је заклопац који аутоматски затвара пролаз дима и топлоте у једном делу канала за ваздух и спречава ширење пожара из једног пожарног сектора у други, и то у оба смера,
- 3) комора за вентилацију или климатизацију је ваздушна комора која је повезана са више канала тако да чини саставни део уређаја за убацивање свежег ваздуха или за избацивање загађеног ваздуха,
- 4) просторија угрожена експлозивном смешом је просторија у којој концентрација компонента које чине експлозивну смешу премашује вредност од 10% доње границе експлозивности било које од компонента или постоји стална опасност да се образује експлозивна смеша,
- 5) систем за климатизацију је склоп уређаја намењен за стварање и одржавање задатих параметара ваздуха у просторијама (температура, влажност, чистоћа ваздуха и сл),
- 6) систем за вентилацију је склоп уређаја помоћу којих се проветравају просторије
- 7) спољна облога је омотач око основног материјала система за вентилацију или климатизацију који обухвата лепила, изолациона средства, декоративну, акустичну и заштитну облогу

Члан 3

Систем за климатизацију ваздуха са рецикулацијом не сме се применити у просторијама у којима се обављају технолошки процеси или радне операције, при којима се користе

- 1) материје које се могу запалити или експлодирати у додиру са водом или кисеоником из ваздуха
- 2) запаљиве течности са тачком палења испод 60 °С,
- 3) запаљиви гасови који у смеси са ваздухом граде експлозивне смеше
- 4) материје које при обради стварају праšину која са ваздухом прави експлозивну смешу

Члан 4

Ако код система за климатизацију постоји могућност продора запаљивих гасова, пара запаљивих течности или запаљиве праšине до измењивача топлоте, његова температура мора бити нижа

- 1) за најмање 20% од најниже температуре самопалења присутних запаљивих гасова и пара запаљивих течности,

2) за најмање 75 °C од најниже температуре тивања присутне запаљиве прашине

Ако постоји могућност да се на измењивачу топлоте таложе, лепе или на други начин скупљају било какве материје, површина измењивача мора бити погодна за лако чишћење

Члан 5

У просторијама где се обављају технолошки процеси или радне операције при којима се користе материје предвиђене у члану 3 овог правилника, мора постојати могућност за контролу система за вентилацију или климатизацију са једног места, одакле би се кориговала реакција на детектовану појаву (запаљиви гас, паре запаљивих течности, прашина и др)

Члан 6

У систему за вентилацију ваздуха загађеног запаљивим материјама које образују експлозивну смешу, концентрација запаљивих компонента не сме да пређе 50% од вредности доње границе експлозивности, а температура не сме достићи 80% вредности температуре паљења компоненте са најнижом температуром паљења

Члан 7

Сви делови система за вентилацију или климатизацију морају бити направљени од негоривог материјала, са глатким унутрашњим површинама и без истурених делова на које би се могла скупљати масноћа и прљавштина

Члан 8

Коморе система за вентилацију или климатизацију намењене за опслуживање просторија у којима се користе материје из члана 3 овог правилника смештају се у посебне просторије израђене од материјала отпорног према пожару најмање 2 h

У просторије из става 1 овог члана, није дозвољено заједничко постављање комора за вентилацију или климатизацију просторија у којима се не појављују запаљиве материје које са ваздухом могу образовати запаљиву смешу

Члан 9

Просторија у коју се смештају коморе за вентилацију или климатизацију мора бити пространа, тако да се несметано обавља контрола и одржавање комора, а електрична опрема и уређаји у тој просторији морају бити изведени у противексплозивној заштити ако комора опслужује просторије у којима се користе материје из члана 3 овог правилника

Члан 10

Комора за климатизацију којом се убацује ваздух који се загрева, хлади или влажи мора бити постављена ван зоне опасности и мора бити опремљена

1) детектором који је повезан са уређајем за давање акустичног сигнала при промени притиска струје ваздуха због престанка рада вентилатора, прекида електричне струје, затварања клапни, хаварија и сл.

2) уређајем за мерење степена задржаности филтра који даје звучни сигнал кад је филтар задржан и аутоматски искључује измењивач топлоте

Члан 11

Ако се комора за вентилацију или климатизацију, преко које се убацује свеж ваздух у зону опасности 1, налази у самој зони опасности, она мора имати опрему предвиђену чланом 10 овог правилника и мора бити изведена у противексплозивној заштити

Рад коморе из става 1 овог члана мора бити подешен тако да се погонски електромотор не греје до температуре која је 20 °C нижа од температуре паљења компоненте са најнижом температуром паљења, да се измењивач топлоте укључи најмање 10 min после укључења вентилатора, а да се комора искључи најмање 10 min пре искључења вентилатора.

Члан 12

Илази из просторије у коју су смештене коморе за вентилацију или климатизацију морају да воде

- 1) непосредно у слободан простор
- 2) непосредно у ходнике или ступеништа ако смеша није експлозивна, а ако је смеша експлозивна – преко простора у којем влада натпритисак
- 3) у просторију која се опслужује, ако није угрожена експлозивном смешом

Члан 13

Ако се вентилатор користи у просторијама у којима се стварају експлозивне смеше, материјал за израду кућишта и осталих елемената при раду не сме да ствара варнице

Ако из конструкционих разлога легура за израду делова вентилатора садржи више од 0,4% магнезијума, кућиште и остали делови морају бити пренучени материјалом који не ствара варнице при удару чврстих честица

Члан 14

Вентилатори који се користе за проветравање просторија у којима постоји могућност за стварање експлозивне смеше морају да имају усисни део изведен од бакра или месинга или обложен тим материјалом

Члан 15

Вентилатор који се користи у зонама опасности мора бити направљен од материјала који је постојан према дејству агресивних компонента у загађеном ваздуху који се усисава

Делови вентилатора који се у случају квара узајамно додирују морају бити направљени од материјала који не ствара варнице при трењу или удару

Члан 16

Вентилаторске коморе за проветравање просторија у којима се налази запаљива прашина морају на улазу имати одговарајуће филтре за праšину који се морају редовно контролисати, чистити и одржавати, а лежајеви на вентилатору морају бити заптивени

Запаљива компонента у виду магле мора се одстранити пре уласка ваздуха у вентилатор

Члан 17

Вентилатори и њихови делови морају бити израђени тако да приликом рада, укључивања и искључивања не дође до

- 1) стварања електричног лука или варнице (контакти прекидача, склопки и сл),
- 2) загревања проводника електричне струје на мотору, пригушници, завојници и сл.,
- 3) стварања статичког електрицитета,
- 4) стварања механичке варнице услед удара страног тела или међусобног трења појединих делова вентилатора

Члан 18

Клизни лежајеви на вентилатору могу се употребљавати само онда ако је утврђено да температура лежаја у нормалним погонским условима и код могућих сметњи не прелази 80% температуре паљења гасова или пара запаљивих течности које се налазе у ваздуху

Код ових лежајева, при максималном броју обртаја, не сме доћи до смањења ефекта заптивања на заптивачима.

Члан 19

Лежајеви на вентилаторима којима се проветрава простор у коме се јављају зоне опасности, по правилу, морају бити предвиђени за рад од најмање 40 000 h

Ако су предвиђени за рад од 20 000 h до 40 000 h, вентилатори морају бити посебно означени

Члан 20

Осовине са малим угибом (круте осовине) на вентилаторима морају се тако димензионисати да њихов критичан број обртаја буде најмање 30% мањи од нормалног погонског броја обртаја

Код осовина са већим угибом (еластичне осовине) на вентилаторима критичан број обртаја мора износити најмање 60% изнад нормалног погонског броја обртаја

Лежајеви и погонски механизми вентилатора морају бити осигурани од продора и таложења прашине и друге прљавштине

Члан 21

Ротор вентилатора мора бити на осовини статички и динамички избалансиран, осигуран од помицања и захрећања и мора поседовати чврсту конструкцију која не подлеже замарању и која може издржати механичке ударе

Кућиште, ротор, заштитна капа и друге облоге морају бити тако грађени и учвршћени да је искључена свака деформација или померање вентилатора

Члан 22

Вентилатори се морају обезбедити од упадања страних тела тако што се на улазном и излазном отвору постави негорива механичка заштитна решетка са отворима ока чија је страна највише 8 mm, односно чија је дијагонала највише 12 mm и морају бити обезбедени од вертикалног упада страних тела заштитним поклопцем

Решетка и заштитни поклопац морају бити галвански спојени са осталим деловима вентилационог система и уземљени

Члан 23

Вентилатори морају бити заштићени од корозије и термичких и механичких напрезања

Ако се вентилатори постављају на отвореном простору, морају бити заштићени од продора воде

Ако се вентилатори користе у простору где околна температура износи више од 40 °C, морају бити прилагођени за повећане температуре и на њима морају бити означени максимална температура и време у току којег се могу користити

Члан 24

Место постављања вентилатора за проветравање, као и пратеће опреме мора бити тако изабрано да буде олакшан приступ ради оправке, чишћења, прегледа и подмазивања

Члан 25

Ако је просторија која се проветрава зона опасности 0, могу се користити само центрифугални вентилатори, а погонски мотор мора бити у противексплозивној заштити и постављен ван зоне опасности 0

За проветравање просторија зоне опасности 0 користе се вентилатори са заштитеном осовином и мотором

Члан 26

У зони опасности 0 није дозвољена употреба вентилатора са погоном преко ремена

У зони опасности 1 и зони опасности 2 дозвољена је употреба вентилатора са погоном преко ремена, с тим да су ремени антистатички, а измерена електрична отпорност не прелази 10⁶ Ω/cm

Члан 27

Размак код аксијалних и радијалних вентилатора између обртних кола и кућишта не сме бити мањи од 2 mm

У току рада вентилатора дозвољено је смањење размака до 1 mm, под условом да при пробном погону са 1,5-оструким бројем обртаја већим од нормалног обртног кола не дође у додир са непокретним деловима вентилатора при испитивању које мора трајати најмање 24 h

Члан 28

Механичка чврстоћа ротирајућих делова и откривање могућих грешака у материјалу или изради код вентилатора испитују се повећаним бројем обртаја у току 15 min, и то

1) за 1,2 пута у односу на називни број обртаја за зону опасности 2,

2) за 1,4 пута у односу на називни број обртаја за зону опасности 1,

3) за 1,6 пута у односу на називни број обртаја за зону опасности 0

Члан 29

Код система за вентилацију укупног капацитета преко 8 500 m³/h уграђују се термостатски прекидачи за вентилатор, који га искључују при порасту температуре ваздуха

Термостатски прекидачи из става 1 овог члана морају да имају

1) регулацију на највише 52°C и да су смештени у повратној струји ваздуха или испред места избаивања ваздуха из објекта,

2) регулацију од највише 28 °C изнад максималне радне температуре и да су смештени у главном каналу за снабдевање свежим ваздухом

Члан 30

Материјал за изолацију канала за ваздух, лепак, материјал за звучну изолацију и материјал за вешање канала о конструкцију мора бити негорив. Ако је предвиђено да вентилација или климатизација раде у току пожара, њихов рад мора да буде обезбеђен у трајању од најмање 90 min

Члан 31

Канали за ваздух система за вентилацију или климатизацију морају бити непронусни и морају имати отворе за одржавање уређаја, клапни и других арматура.

Члан 32

Канали за одвођење загађеног ваздуха из просторија угрођених експлозивном смешом морају бити херметизовани, термички изоловани негоривим материјалом и видно постављени и не смеју пролазити кроз просторије намењене за евакуацију из објекта у случају пожара

Члан 33

Канали за одвођење загађеног ваздуха из просторија исте пожарне опасности могу се међусобно спајати и прикључивати на исти систем за вентилацију или климатизацију у случајевима када су просторије

1) посебан пожарни сектор,
2) међусобно одвојене зидовима отпорним према пожару у трајању од 1,5 h и ако укупна површина просторије не прелази 1 000 m²

Члан 34

Међусобно повезивање канала за одвођење загађеног ваздуха из просторија, из члана 33 овог правилника, није дозвољено ако се у тим просторијама одвијају технолошки процеси при којима се појављују

1) гасови, паре и прашина који у међусобном додиру егзотермно реагују,

2) материје које могу стварати запаљиве смеси,

3) запаљиве материје које се могу кондензовати и таложити у каналима

Повезивање канала система за локално одсисавање у којима се појављују материје, из става 1 овог члана, са каналима система за општу вентилацију није дозвољено

Члан 35

Расстојање између канала у којима је температура ваздуха изнад 80 °C и канала којима се транспортују запаљиви

ви гасови, паре запаљивих течности или запаљива прашина мора бити најмање 1,0 m

Канали чија је температура ваздуха изнад 80 °C постављају се изнад канала којима се транспортују запаљиви гасови, паре запаљивих течности или запаљива прашина

Члан 36

Растојање између отвора за избацивање загађеног ваздуха из просторија угрожених експлозивном смешом у атмосферу и отвора за усисавање свежег ваздуха за системе за вентилацију или климатизацију мора бити такво да се онемогући повратак избачених опасних компонената у просторије, али не мање од 15 m по хоризонталу и 6 m по вертикали

Око отвора за избацивање ваздуха из просторија угрожених експлозивном смешом не сме се налазити извор паљенца у радијусу од најмање педесетоструког пречника отвора ако је кружног пресека, односно од краће стране ако је правоугаоног пресека

Отвори за избацивање загађеног и усисавање свежег ваздуха заштићују се мрежом од негоривог материјала која има најмање 5 окаца по 1 cm², ако се ти отвори налазе на висини нижеј од 2,20 m од пода

Члан 37

Излазни и улазни отвори система за вентилацију или климатизацију могу се везивати са каналима флексибилним спојевима који нису направљени од негоривог материјала под условом

- 1) да су израђени од материјала који не шире пламен,
- 2) да је дужина флексибилног дела канала мања од 3,5 m,
- 3) да не пролазе кроз гранични зид између два пожарна сектора,
- 4) да у току инсталације не може доћи до њиховог оштећења, односно до деформација у току употребе

Члан 38

Ако је однос запреминских маса запаљивих гасова и пара запаљивих течности према запреминској маси ваздуха до 0,8, исисавање се врши из горњих зона просторије, што ближе месту формирања мешавине гасова, а довод свежег ваздуха мора бити што даље од места настанка мешавине

Ако је однос запреминских маса запаљивих гасова и пара запаљивих течности према запреминској маси ваздуха изнад 0,8, исисавање се врши из доњих зона просторије, што ближе месту формирања мешавине

Члан 39

У просторијама у којима се ствара запаљива прашина или пара масноћа које се могу таложити, кондензовати и лепити на зидове канала за ваздух, морају се на тим каналима обезбедити отвори за чишћење и одржавање. Ако је пресек канала мањи од 45 cm × 65 cm, отвори за чишћење постављају се на размаку од највише 6 m

Отвори за чишћење и одржавање канала за ваздух који су смештени на висини до 2,20 m морају бити обезбеђени од отварања у току рада

Члан 40

Проликом постављања канала за ваздух на конструкционе елементе објекта не сме се оштетити облога која је постављена на те елементе ради повећања отпорности према пожару

Постављање канала за ваздух између конструкционог елемента и заштитне облоге тог елемента дозвољено је само у случајевима кад су канали озидани и кад облога канала има исту отпорност према пожару као и конструкциони елемент уз који се канал поставља

Члан 41

При пролазу кроз гориве конструкционе елементе објекта, канал за ваздух се заштићује облагањем негоривим термоизолационим материјалом тако да температура на

спољној површини канала на прелази 70 °C или да растојање између спољне површине канала и конструкционог елемента износи најмање 100 mm

Члан 42

При пролазу кроз конструкционе елементе (зидове, међуспратне конструкције и сл.) одређене отпорности према пожару, канали за ваздух облажу се негоривим изолационим материјалом исте отпорности према пожару као и конструкциони елементи, а најмања дужина обложеног дела канала не сме бити мања од 50 cm са сваке стране конструкционог елемента

Места пролаза канала за ваздух, из става 1 овог члана, морају бити заптивена негоривим материјалом исте отпорности према пожару, као и конструкциони елемент

Члан 43

Ако канали за ваздух који повезују спратове пролазе кроз посебно направљене шахтове, у којима се не налазе друге инсталације, њихово облагање и заптивање није потребно под условом да је у хоризонталне канале, који се одвајају на појединим спратовима, постављена клапна отпорна према пожару

Клапна из става 1 овог члана мора бити отпорна према пожару

- 1) у зградама до четири надземна спрата, најмање 0,5 h,
- 2) у зградама преко четири надземна спрата до висине зграде од 22 m, најмање 1 h,
- 3) у зградама вишим од 22 m, најмање 1,5 h

Члан 44

Канали за одсисавање загађеног ваздуха из кухиња и санитарних просторија праве се од негоривог материјала, а одсисавање се може вршити са или без вентилатора

Члан 45

Отвори за избацивање, усисавање или рецикулацију ваздуха постављају се најмање 10 cm изнад пода просторије

У просторијама у којима се сакупља већи број лица (позоришта, биоскопи, концертне дворане и сл.) и у којима су постављена непомицна седишта, заштићени улазни отвори могу се постављати у поду испод седишта

Члан 46

Ако се улазни или излазни отвори за ваздух налазе на висини до 2,25 m од пода, морају бити заштићени решеткама или живчаним мрежама са окцима мањим од 10 mm

Улазни отвори за чист ваздух заштићују се мрежама које су отпорне према корозији

Члан 47

Решетке на улазним отворима за ваздух праве се од негоривог материјала

Члан 48

Место за постављање решетки у односу на гориву материјал у просторији одређује се тако да не може доћи до преношења пожара преко решетки

Члан 49

Решетке за убацивање ваздуха (анемостати), као и канали изнад њих морају бити заштићени од топлоте која се преноси зрачењем

Члан 50

Систем за вентилацију или климатизацију у просторијама у којима се стварају запаљива прашина или паре масноће мора се редовно прегледати, а наталожена прашина или масноћа уклањати најмање свака три месеца

Ако у каналима за ваздух постоје грејна или расхладна тела, она се морају демонтирати, а сви контакти и грејачи очистити

При промени намене појединих просторија, систем за вентилацију или климатизацију мора се очистити пре поновне употребе

Члан 51

Клапне, лежишта клапни, зглобови, опруге и други витални делови клапне праве се од негоривог материјала који мора бити заштићен од корозије

Члан 52

Клапне морају бити отпорне према механичким напрезањима приликом транспорта, уградње, испитивања, одржавања и нормалног коришћења и морају бити стабилно постављене тако да им се смер затварања поклапа са смером ваздушне струје и да издрже натпритисак од 10 MPa/m², а да не дође до поремећаја у раду клапне

Члан 53

У канале за ваздух, клапне се постављају

1) на месту где канал пролази кроз конструкционе елементе који чине границу пожарног сектора

2) на месту где канал пролази кроз зид за који се поставља услов у погледу његове отпорности према пожару, а такав зид не чини границу пожарног сектора,

3) на месту где канал улази или излази из главног канала за ваздух,

4) на месту где вертикални канал за ваздух, који повезује хоризонтални канал са појединог спрата, пролази кроз међуспратну конструкцију или на месту где се хоризонталан канал за ваздух, који пролази само кроз зид који представља границу између два пожарна сектора, спаја са вертикалним каналом,

5) на усисном отвору за свеж ваздух,

6) на крају канала за избацивање загађеног ваздуха у околну,

7) на улазу циркулационог ваздуха у комору,

8) на улазу и излазу канала из шахта,

9) на улазу канала у међупростор при пролазу канала кроз дупле подове

Изузетно од става 1 овог члана, клапне се не морају поставити

1) у канал чија је површина пресека до 130 cm² и такав канал снабдева само један спрат, а ваздух се убације на висини мањој од 1,25 m од пода,

2) у канал чија је површина пресека до 130 cm², који пролази кроз међуспратну конструкцију само на једном месту и служи само за један спрат, а ваздух се убације са висине мање од 1,25 m од пода,

3) у канал који служи за одвођење ваздуха само са једног спрата у слободан простор, а који не пролази кроз граничне конструкције пожарних сектора,

4) у хоризонталан канал који је спојен са вертикалним одсисним каналом у коме ваздух струји према горе, под условом да је хоризонтални канал продужен у унутрашњост вертикалног канала и да му је отвор окренут према горе на најмање 60 cm

Члан 54

Канали за одвођење ваздуха из просторија у којима се стварају паре масноћа морају припадати засебном систему за вентилацију и у њих се не смеју постављати клапне

Члан 55

Клапне се обавезно постављају у средину дебљине зида или таванице, тако да се кућиште клапне налази у једној и другој просторији два суседна пожарна сектора

Ако није могуће уградити клапне на местима из става 1 овог члана, клапне се постављају изван зида, али тако да се део канала између зида и клапне обложи заштитном облогом која има исти степен отпорности према пожару као и сам зид или таваница

Члан 56

Растојање између клапне и излазне решетке на каналу за избацивање загађеног ваздуха, као и клапне и усисне решетке на улазу свежег ваздуха не сме да буде мање од 1,5 d, где је d пречник канала (ако је кружног пресека), односно краћа страна пресека канала (ако је правоугаоног пресека)

Члан 57

Клапна на страни потисног канала комора за вентилацију или климатизацију мора бити обезбеђена двоструком командом за аутоматско затварање у следећим случајевима

1) кад пожар настане у просторнију коју опслужује комора за вентилацију или климатизацију

2) кад пожар настане у самом постројењу система за вентилацију или климатизацију

Члан 58

Насlage прашице и прљавштине не смеју ометати нормалан рад клапни

Члан 59

Правац ваздушне струје мора се трајно означити на кућишту клапне и мора бити видљив и кад је клапна уграђена

Члан 60

Кућиште клапне мора да буде херметички изведено и у случају пожара мора да буде стабилно, а конструкционо мора да буде подешено тако да сва оптерећења која клапна прима у затвореном положају пренесе на спољне грађевинске елементе

Члан 61

Клапне морају бити опремљене уређајима за аутоматско затварање у тренутку откривања пожара, а у исто време вентилатори се морају аутоматски искључити из рада. Поред аутоматског искључивања мора постојати и тастер за ручно искључивање вентилатора који се поставља на приступачно место

У случају квара на уређајима за аутоматско затварање клапни, све клапне морају се одмах затворити

Члан 62

Ако се уређај за затварање клапни активира помоћу димних детектора, ти детектори се постављају на усисну решетку, на место где се очекује највиша концентрација дима

Ако се за активирање уређаја за затварање клапни користе температурни детектори, они се постављају тако да ступају у рад кад се температура повећа на 70 °C

После аутоматског затварања, клапне које се контролишу са једног места отварају се или затварају према потреби

Члан 63

Ако у објекту постоји систем за аутоматско откривање и јављање о пожару или систем за аутоматско гашење пожара, активирање уређаја за затварање клапни мора бити условљено активирањем ових система

Члан 64

Ако се систем за вентилацију или климатизацију користи за стварање безбедних услова за евакуацију или гашење пожара, мора постојати могућност за затварање и отварање клапни са једног места.

Члан 65

Пречник клапне мора бити већи од пречника канала у који се поставља

Члан 66

Клапне се морају чистити зависно од загађености ваздуха који се извлачи из просторија, а најмање једанпут у шест месеци

Члан 67

Системи за вентилацију или климатизацију морају бити опремљени уређајима за аутоматско ископчавање у случају преоптерећености, кратког споја или споја са земљом

Уређаји за ископчавање морају бити димензионисани тако да

- 1) могу прекинути максимално могућу струју кратког споја
- 2) заштита од кратког споја буде активирана минималном струјом кратког споја у времену не дужем од 0,1 s за електричне инсталације у зони опасности 0 и 1 и не дужем од 0,5 s за електричне инсталације у зони опасности 2.

Члан 68

Ако се зона опасности у просторији која се проветрава повремено мења, систем за вентилацију или климатизацију пројектује се према зони највеће опасности

Члан 69

Електрични уређаји и инсталације у зонама опасности морају бити изведени у противексплозивној заштити

Ако су уређаји из става 1 овог члана постављени у просторијама угроженим прашином, морају бити обезбеђени од продора прашице

Члан 70

Уређаји који се користе у зонама опасности морају бити означени посебним ознакама из којих су видљиви врста противексплозивне заштите и подручје примене

Члан 71

За уређаје за вентилацију или климатизацију који су у зони опасности мора се израдити

- 1) опис технолошког процеса,
- 2) опис утврђене зоне опасности у појединим објектима,
- 3) прорачун заштитне мреже за спој са земљом, кратак спој, заштиту од додирног напона и заштиту од атмосферског пражњења,
- 4) спецификација и опис уређаја у противексплозивној заштити

Члан 72

Каблови којима се повезују електрични уређаји система за вентилацију или климатизацију у зони опасности 0 морају бити електрични стално контролисани, а смеју се користити само ако је отпорност изолације виша од 1000 Ω по 1 V називног напона

Ако из било којих разлога дође до смањења отпорности испод дозвољене вредности, такав кабл мора одмах бити искључен из извора напајања.

Члан 73

Електрични каблови који снабдевају енергијом уређаје који раде за време пожара, морају бити отпорни према пожару или се морају заштитити тако да раде колико и ти уређаји

Члан 74

Системи за вентилацију или климатизацију морају бити уземљени

Члан 75

Системи за вентилацију или климатизацију предвиђени да раде у условима пожара морају имати независни ре-

зерани извор за напајање електричном струјом који обезбеђује непрекидан рад система у трајању од 100 min

Члан 76

Овај правилник ступа на снагу по истеку једне године од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 07-93/140
5 августа 1988 године
Београд

Директор Савезног завода
за стандардизацију,
Вукашин Драгојевић, с р

598.

На основу члана 24 Закона о извршењу Буџета федерације за 1989 годину („Службени лист СФРЈ“, бр 20/89), Административна комисија Скупштине СФРЈ на седници од 22 јуна 1989 године, донела је

ОДЛУКУ

О УСЛОВИМА И НАЧИНУ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ЗА СТАМБЕНЕ ПОТРЕБЕ ОБЕЗБЕЂЕНИХ БУЏЕТОМ ФЕДЕРАЦИЈЕ ЗА 1989 ГОДИНУ

Члан 1

Средства за стамбену изградњу обезбеђена у Буџету федерације за 1989 годину по стопи од 4% на исплаћену накнаду личних доходака делегата који ту накнаду остварују у Скупштини СФРЈ и из личних доходака функционера и руководећих радника које бира или именује, односно поставља Скупштина СФРЈ (у даљем тексту средства доприноса) уплаћују се на посебан рачун Скупштине СФРЈ

Средства доприноса могу се користити за

- прибављање станова куповином, изградњом или удруживањем средстава са другим корисницима друштвених средстава ради куповине или изградње стана,
- побољшање услова становања у друштвеним становима,
- давање зајма за куповину, изградњу, доградњу или побољшање услова становања у породичној стамбеној згради или стану у својини

Члан 2

Процент коришћења средстава по наменама из члана 1 ове одлуке утврђује се, и то за

– прибављање станова куповином, изградњом или удруживањем средстава са другим корисницима друштвених средстава ради куповине или изградње стана	80%
– побољшање услова становања у друштвеним становима	2%
– давање зајма за куповину, изградњу, доградњу или побољшање услова становања у породичној стамбеној згради или стану у својини	18%

Средства за доделу зајма за куповину, изградњу и доградњу породичне стамбене зграде или стана у својини износе до 10.000.000 динара

Средства за доделу зајма за побољшање услова становања у породичној стамбеној згради или стану у својини износе до 5.000.000 динара

Члан 3

Одлуку о одобравању средстава доприноса за намену из члана 1 ове одлуке доноси Административна комисија Скупштине СФРЈ (у даљем тексту Комисија) на основу захтева корисника у складу са критеријумима утврђеним Одлуком о условима и начину додељивања станова и гаража, односно гаражних места за потребе функционера Скупштине СФРЈ, руководећих радника и радника у службама Скупштине СФРЈ и за потребе функционера у одређеним савезним органима и организацијама („Службени лист СФРЈ“, бр 68/81)